

PRAKTYCZNA MODLITWA

Tekst przewodni: Ps 62,8.

Zakres studium: 1 Krl 18; 1 Sm 1,10-17; Mt 6,5-15; Dn 9,3-19.

Część I: Przegląd

Modlitwa jest powszechną ludzką potrzebą. Jednak nasze wołanie do Boga często wydaje się trafiać w próżnię i niknąć w ciszy niewysłuchane. *Księga Psalmów* jest znakomitym zbiorem modlitw pełnych ludzkiej nadziei i pragnienia odpowiedzi ze strony Boga. Na przykład, modlitwa w *Psalmie 62*. zaczyna się ludzkim milczeniem w oczekiwaniu na odpowiedź Boga (Ps 62,1.5), a następnie jest wezwaniem skierowanym do wszystkich ludzi, by nadal ufali Bogu i modlili się „w każdym czasie” (Ps 62,9). Psalm kończy się zapewnieniem, że Bóg odpowie (Ps 62,12).

W poprzedniej lekcji studiowaliśmy teologię modlitwy i jej duchowe znaczenie. W tej lekcji zastanowimy się nad doświadczeniem modlitwy praktykowanej w życiu różnych biblijnych postaci, ludzi, którzy wołali do Boga i zostali wysłuchani przez Niego.

Część II: Komentarz

Wprowadzenie. W tej lekcji przyjrzymy się trzem osobom, których przykład inspiruje nas do modlitwy. Pierwsza z nich to Anna (1 Sm 1,6-17), której modlitwa zaczyna się bólem, a kończy się radością (1 Sm 2,1-11). Drugim bohaterem modlitwy jest Eliasz, którego dramatyczne wyznanie w modlitwie stanowiło potężne świadectwo dla świadków pojedynku między Bogiem a Baalem na Górze Karmel (1 Krl 18-19,18). Trzecią osobą jest Daniel, który zanosił do Pana modlitwę błagania i nadziei (Dn 9,3-19).

Modlitwa gorczy i radości: Anna (1 Sm 1,6-2,11)

Historia Anny zaczyna się od wzmianki o pobożnym człowieku (1 Sm 1,3), który legitymował się imponującym pochodzeniem (1 Sm 1,1). Tekst nawiązuje także do dwóch synów kapłana Heliego, którzy byli obecni w przybytku w Sylo (1 Sm 1,3). Heli miał zwyczaj siadywać na krześle u wejścia do przybytku (1 Sm 1,9). Jednak niespodziewaną bohaterką narracji jest Anna, kobieta, która nie mogła mieć dzieci (1 Sm 1,6). W sprawozdaniu biblijnym czytamy, że Anna modliła się dwukrotnie (1 Sm 1,10-11; 2,1-10). Za pierwszym razem wypowiedziała modlitwę wypływającą z „gorczy duszy” (1 Sm 1,10). W swoim bólu błagała Pana, by ją wysłuchał. Drugim razem modliła się wyrażając radość z powodu łaskawej odpowiedzi Boga. Tekst biblijny jest nasycony tematyką modlitwy - słowo „modlitwa” i podobne, takie jak „prośba” i „prosić”, występują siedem razy w tej narracji (1 Sm 1,10.12.17.20.26-27; 2 Sm 2,1).

Modlitwa gorczy. Pierwsza modlitwa Anny była podyktowana poczuciem beznadziejności. Anna była przygnębiona, nie brała udziału we wspólnym posiłku i płakała w bólu. Jej pragnienie wydania na świat dziecka nie zostało wysłuchane przez Boga. Anna nadal pozostawała bezpłodna. Z powodu swojej bezdzietności była wyśmiewana i pogardzana. Nawet podczas dorocznej wizyty w domu Pana jej konkurentka nie traciła okazji, by jej dokuczyć (1 Sm 1,7). Co gorsza, stary kapłan Heli błędnie zrozumiał jej gorliwość w modlitwie. Uznał, że jest ona pijana, gdyż poruszała ustami w modlitwie nie wypowiadając słów na głos (1 Sm 1,13). Jednak gorczy Anny nagle zmieniła się w nadzieję. Wzięła udział w rodzinnym posiłku i otrząsnęła się ze smutku (1 Sm 1,18).

Historia narodzenia Samuela jest opowiedziana w słowach przypominających dzieje matriarchiń - Sary, Rebeki i Racheli: „Pan wspomniał”; „Anna poczęła” (1 Sm 1,19-20; por. Rdz 21,1; 30,22).

Modlitwa radości. Kulminacyjnym punktem historii Anny jest kolejna modlitwa, tym razem pełna radości. Tym razem Hanna nie była już przygnębiona i osamotniona. Oddawała cześć Panu w Jego domu wraz z mężem i dzieckiem, które przedstawiła kapłanowi Helimu jako spełnienie jej modlitwy sprzed lat (1 Sm 1,26-27). Późniejsza modlitwa radości zanoszona przez Annę jest przeciwstawieniem jej poprzedniej modlitwy bólu i gorczy. Podczas gdy w pierwszej modlitwie Anna czuła się przygnębiona i narzekała, w drugiej modlitwie wyrażała radość i chwaliła Pana. Ta modlitwa, zarówno profetyczna jak i mesjańska, jest niejako prekursorem modlitwy Marii przy zwiastowaniu narodzin Jezusa (Łk 1,46-55).

Modlitwy wyznania i milczenia: Eliasz (1 Krl 18-19,18)

W Izraelu deszcz nie padał od ponad trzech lat. Prorok Eliasz wyzwał króla Achaba do konfrontacji (1 Krl 18,19). Starcie między Eliaszem a prorokami Baala odbyło się na Górze Karmel. Eliasz zażądał, by kapłani Baala wołali do swojego boga, by ten zesłał ogień na ołtarz ofiarny zbudowany dla niego. Eliasz zaś prosił Pana, by strawił ogniem ofiarę złożoną dla Niego (1 Krl 18,24).

Modlitwa proroków Baala bez odpowiedzi. Prorocy Baala modlili się gorliwie. Głośno i wielokrotnie wołali do swego bóstwa: „Baal, wysłuchaj nas!”, ale nie otrzymali żadnej odpowiedzi. Skakali wokół ołtarza,

wykrzykiwali i ranili się ostrymi narzędziami dla podkreślenia swojej determinacji, ale wszystko to na próżno. Nie otrzymali nawet śladu odpowiedzi (1 Krl 18,26.29).

Modlitwa Eliasza wysłuchana. Następnie Eliasz polecił swoim ludziom wylać wodę na przygotowaną ofiarę, a potem modlił się (1 Krl 18,33-35). W odpowiedzi na jego modlitwę ogień runął z nieba i pochłonął ofiarę wraz z kamieniami ołtarza. Fakt, iż ofiara i ołtarz były obficie oblane wodą, wykluczał podstępne podpalenie. Eliasz nie usłyszał głosu Boga w odpowiedzi na swoją modlitwę. Ogień zesłany przez Boga był jedynym świadectwem, że Bóg wysłuchał modlitwy swojego proroka.

Eliasz powiedział królowi, by niezwłocznie posilił się jadłem i napojem, gdyż wkrótce spadnie ulewny deszcz (1 Krl 18,41). Potem siedem razy wysyłał swojego sługę, by obejrzał horyzont, czy nie pojawił się znak nadciągającej ulewy. Kiedy deszcze wreszcie spadł, był tak ulewny, iż Eliasz musiał towarzyszyć królowi w drodze do stolicy, aby ten bezpiecznie tam dotarł. Także wtedy Eliasz nie usłyszał głosu Boga objawiającego Jego wolę. Deszcz był dowodem, że Bóg wysłuchał jego modlitwy.

Mimo cudu, jakim był ogień spadający z nieba - wyraźnie świadczący o obecności i mocy Boga - Izebel, której Achab opowiedział, co wydarzyło się na Górze Karmel, nie zamierzała uznać władzy Stwórcy. Rozkazała ścigać Eliasza, który tym razem uległ lękowi, przekonany, że straci życie. Eliasz modlił się do Boga i narzekał gorzko, że wszyscy porzucili Pana i pozostał tylko on sam (1 Krl 19,10; por. 1 Krl 18,22). W swoim rozgoryczeniu Eliasz poddał się poczuciu trwogi pod wpływem groźby ze strony Izebel, która poprzysięgła mu zemstę (1 Krl 19,3).

Cichy głos. Eliasz uciekając przed Izebel ukrył się skalnej grocie. Wtedy to Bóg po raz pierwszy słyszalnie przemówił w całej tej narracji. Ciekawe, że głos Boga brzmiał przy tym tonem ironii: „Co tu robisz, Eliaszu?” (1 Krl 19,9). Aby usprawiedliwić swoje zniechęcenie, Eliasz stwierdził, że tylko on w całym Izraelu pozostał wierny Bogu (1 Krl 19,10). Bóg nie odpowiedział na to twierdzenie. Kiedy wreszcie odpowiedział Eliaszowi, Jego głos nie był słyszany w głośnym i silnym wicherze ani trzęsieniu ziemi, ani ogniu (1 Krl 19,11-12). Nieoczekiwanie Eliasz usłyszał „cichy, łagodny” głos (1 Krl 19,12). Hebrajskie wyrażenie *qol demamah daqah* znaczy dosłownie „głos cienkiej ciszy”. Dopiero wtedy Eliasz zrozumiał, że znajduje się w obecności Boga (1 Krl 19,13). Niezwykłe dźwięki ognia i deszczu były cudem świadczącym o mocy Boga. Jednak ponad te donośne zjawiska cichy głos Boga jest najwyraźniejszym przejawem Jego obecności i doniosłym ogłoszeniem Bożego objawienia.

Gorliwa modlitwa błagania i nadziei (Dn 9,3-19)

Modlitwa Daniela nie jest jedynie literackim ćwiczeniem czy traktatem teologicznym. Jest ona wyrazem łączności z Bogiem, który jest jednocześnie daleki i bliski. Bliskość Boga jest wskazana w tym, iż Daniel zwraca się do Niego jako swojego Boga. Tytuł *'Adonai*, „Pan mój”, wyraża bliskość Boga i jest najczęstszym tytułem Boga występującym w tej modlitwie Daniela (Dn 9,4.7.9.15-17.19[3x]). Transcendentność Boga jest podkreślana Jego innym imieniem, *ha'Elohim*, „Bogowie”, „Bóstwo”. Jednak, jak zostało wskazane, Daniel, który nazywa Boga „wielkim i strasznym” (Dn 9,4), jednocześnie traktuje Go jako „swojego”, bliskiego. Przeciwnieństwo między wiernym Bogiem (Dn 9,4) a grzesznymi i niewiernymi ludźmi (Dn 9,5-6) podkreśla dystans dzielący ich od Boga, wskazując wagę ludzkiego problemu grzechu oraz potrzebę przybliżenia się do Pana.

Modlitwa kończy się zwróceniem się do Boga jako *'Adonai*, „o Panie”, powtarzającym się trzykrotnie. Trzy czasowniki wskazują na prośbę o aktywną uwagę ze strony Boga: „O Panie, usłysz, o Panie, odpuść! O Panie, dostrzeż i uczyn!” (Dn 9,19).

Modlitwa Daniela dotyczy zbawienia ludu Bożego. Daniel z największą gorliwością prosi Boga o odpowiedź: „O Panie, dostrzeż i uczyn! Nie zwlekaj”. Ta gorliwa modlitwa, na którą odpowiedzią jest prorocтво o siedemdziesięciu „tygodniach” (Dn 9,24-27), prowadzi do pierwszego przyjścia Chrystusa. To samo gorliwe oczekiwanie brzmi w pytaniu anioła: „Jak długo?” (Dn 8,13). To pytanie znajduje odpowiedź w wizji 2300 wieczorów i poranków prowadzącej do eschatologicznego dnia sądu poprzedzającego powtórne przyjście Jezusa (Dn 8,14).

Część III: Zastosowanie

Wskazówka dla nauczyciela: W tej części uczestnicy wspólnego studium skupią uwagę na wzorcowej modlitwie podanej przez Jezusa w Mt 6,9-13. Poproś chętną osobę o przeczytanie tego fragmentu. Poproś uczestników studium, by wyciągnęli z Modlitwy Pańskiej praktyczne rady i zasady dotyczące codziennego życia wymienione poniżej. Poproś ich, by przygotowali się, aby w następną sobotę przedstawić, jak stosowanie tych zasad wzbogaciło ich praktykę modlitwy.

Zasada 1: Ojciec nasz, któryś jest w niebie. Kiedy się modlisz, uświadamiaj sobie, że Bóg jest twoim Ojcem, bliskim, choć panuje w Niebie.

Zasada 2: Przyjdź Królestwo twoje. Kiedy się modlisz, myśl o przyszłym Królestwie Bożym jako miejscu pokoju, sprawiedliwości i miłości. Stosuj tę nadzieję w twoich więziach z ludźmi, kiedy jesz, pijesz, pracujesz i odpoczywasz.

Zasada 3: Bądź wola twoja, jak w niebie, tak i na ziemi. Zastosuj tę zasadę modlitwy do decyzji podejmowanych w twoim życiu. Złóż wszystko, czego pragniesz, na ołtarzu Boga. Przyjdź do Niego w postawie pełnego podporządkowania się, która jest przedsmakiem Nieba, i przenieś tę postawę na więzi z bliźnimi, pokornie służąc ich potrzebom i ceniąc ich wyżej niż samego siebie.

Zasada 4: Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj. Zaangażuj się w projekt charytatywny, by czynić dobro dla bliźnich. Zachowaj umiarkowanie w jedzeniu, dziękując Bogu za wszystko, co ci daje. Nie pობłażaj apetytowi.

Zasada 5: Odsuń nam nasze winy, jak i my odpuszczamy naszym winowajcom. Proś Boga, by przebaczył tym, którzy cię skrzywdzili, a następnie proś o łaskę Bożą dla siebie, byś i ty im przebaczył. Odwiedź takie osoby i zaproś je na obiad. (Niekoniecznie musisz informować takie osoby, że im przebaczasz, o ile Duch Święty nie poruszy cię, by to uczynić. Chodzi o to, by okazywać im dobroć i uprzejmość wolne od goryczy w twoim sercu).

Zasada 6: Nie wódź nas na pokuszenie. Proś Boga, by wzmacniał cię w oporze wobec pokusy. Jednocześnie proś Boga o siłę, by zamknąć drzwi pokusom. Unikaj próbowania, dotykania i oglądania wszystkiego, co może cię odłączać od Boga.

Zasada 7: Ale nas zbaw ode złego. Módl się, by Bóg ratował cię przed konkretnymi słabościami i skłonnościami do zła. Proś Go o zwycięstwo.

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELI

- **Przewodniki**- materiały uzupełniające treść „Lekcji biblijnych”.
- **Pytania**- propozycje przebiegu zajęć i pytań do dyskusji w szkole sobotniej.
www.adwent.pl
dział: Studium biblijne
- **Materiał do „Czasu misji”:**
<https://adwent.pl/czas-misji>

KONSULTACJE ONLINE DLA NAUCZYCIELI

- Wspólne przygotowanie do prowadzenia najbliższego studium Biblii.
- Propozycje dodatkowych zajęć.
- Odpowiedzi na pytania związane z treścią studium.
- Wspólnota, modlitwa

każdy czwartek, godz.20.00
Zoom: 856 5129 9515
Kod dostępu: Biblia